

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 8 korona.
 Félévre 4 korona.
 Negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ
 Dr. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereida (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 APAFFI MIHÁLY-UTCA 13. SZ. (Gyönös Gyula).
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Szörnyű botlások.

Tehát: „éljen a köztársaság!” Apponyi gróf a nyáron még méltatlankodva tiltakozott az eféle közbekiáltások ellen, s a „nemzeti ügy” ellenségének jelentette ki azokat, akik ily kiáltásban törtek ki. Ma fájdalmas retszignációval hallgatnak, vagy igen kecszinűen tiltakoznak.

Vagy nem kétszínű módja-e a tiltakozásának az a mód, — ahogy a szövetkezett ellenzék hivatalos írásban megcselekedte, — hrdetni az ellenzék lojalitását, erősítgetni, hogy mind ily törekvés távol áll tőlük, de egyszersmint megállapítani, hogy ez a kiáltás: „éljen a köztársaság!”, gyakori Tisza és Lukács „ideje” óta?

Hát éppen ez a legkvalifikálhatatlanabb eljárás: a köztársasági eszme terjedését hirdetni, negygyűléseken ez eszmék terjedésének hamis látszatát előidézni, azzal az igazán ostoba számításal, hogy majd ügyük érdekében sikerül a dinasztíát megfélemlíteni.

Ostobának kell mondanunk e számítás két okból. Az egyik ok az, hogy a dinasztia nem szokott megjedni a maga árnyékától. Nagy válságok és történelmi veszélyek között sem tűrte, hogy külső incidensek gyakoroljanak befolyást az elhatározására. Ki ne emlékezne második Ferdinánd állhatatosságára, akit a protestáns rendek a saját palotájában akartak rákényszeríteni egy okmány aláírására, s aki fellázadt szekvarosában, mindenkitől cserbehagyva, ily veszedelmes helyzetben sem engedte kicsikartatni azt, amit önként megadni nem akart?

Am ostoba ez a számítás azért is, mert Bécsben épp oly jól es pontosan ismerik a helyzetet, mint jó magunk. Épp úgy tudják, mint mi, hogy Magyarország soha sem volt és soha sem lesz halasztalja a köztársasági törekvéseknek; hogy aki nálunk köztársaságinak valja magát, az nem álmodozó idealista s nem politikai gonosztevő, hanem pathológus tünetek szánandó aidozata; hogy a mozgalom legyőzésére nem katonák, hanem orvosok, nem kaszarnyák, hanem megfigyelő intézetek, nem tömlőcök hanem kényszerzubbonyok kelleneek.

Az újból összeverődött koalíciónak egyébként is gazdag tapasztalatok állanak rendelkezésére abban a tekintetben, hogy a trón magasságaig nem érnek fel az ő kurta karjaik. A magyar kom-

mandó jelszavával hozták lázba, vitték el csaknem a forradalom széléig az országot, amely többséget adott nekik a politikájuk keresztülvitelére. S mi lett szövetkező fogadkozásuk gyászos vége? A világ egyik legnagyobb derékbeadása és legesufosabb fegyverletetele.

A politikai bölcsekégük meghallgatására összecsoódult, az ő politikai szugeszóijuk alatt álló tömeg egy kis töredéke hiába gyalázta a dinasztíát mostadattan szájjal, hiába éltette a köztársaságot a delegáció volt elnökének a szíves jelenlétében: Byzáncc azert nem fog „reszketni”, s a nyugtalanság, amely — szerintük — az államélet magasabb lévkörében, ily jelenségek és tünetek láttára erőt vesz, aligha bírja rá a döntő köröket oly lépés megtételére, amelyet saját jószántukból megtenni vonakodnak.

Hogy az ellenzék részéről hazárdjáték folyik, régóta tudjuk. Am hogy az ellenük fordult játékszerencsét ily megengedhetetlen, s a beszámíthatatlanság határán járó cselekedetekkel igyekezzenek megfordítani ezt — bármily rossz véleményünk van is különben róluk, — még se gondoltuk volna.

Ezekben a komoly órákban súlyosabb megítélés alá esik minden politikai tényezőnek és minden pártnak a lépése. Aki ilyenkor valamit tesz vagy elmulaszt, azért fokozottabb mértékben felelős mint egyébkor, amikor csak az ország nyugalmaról lehet szó s nem az ország existenciális érdekeiről.

Ha olyankor folytat az ellenzék más külpolitikát, a hivatalostól élesen elütöt, mikor bekét élvez a világ, s mikor az ily külön uton járó külön külpolitika nem tesz kárt másban, mint legfeljebb az illető politikusbán vagy pártban magában: akkor azt mondjuk rá, aratlan időtöltés. *De kikötöt kinálni Szerbiának, amikor ez állammal minden pillanatban mint ellenséggel állhatunk szemközt; a belső viszálykodásnak, sőt a pártütésnek a remét festeni a falra, s így gyengébbnek tüntetni fel az állam erejét olyankor, amikor e maga tartásukkal csak felbátorítják a monarchia ellenségeit. amikor lovat adnak vele nemzetellenes törekvések alá: az ilyen eljárás nem tarthat számot arra, hogy alkotmányvédő és hazafias küzdelemnek tekintessék. Ugy vedeni az alkotmányt, hogy Samson módjára minden oszlopot megrázzunk; ugy folytatni hazafias küzdelmet, hogy az veszedelmesen hasonlítson a hazaarulásához;*

ugy férfközni a király szívéhez, hogy a köztársasági mozgalom nem létező veszedelmének a brutális kiszinezésével üdvös félelmet igyekezzünk benne gerjeszteni: boldogtalan, okatlan és gyermekeken naiv politika, amelynek más hatása nem lehet, mint az, hogy a szövetkezett pártok értéke, erkölce és államfenntartó sulya, a nemzetet környékező veszedelmek ez órájában megmértett és könnyűnek találattott.

— Háborus hírek — rémhírek

azok, a melyek nap-nap után új formában a felizgatott emberek között lábrakelnek, s a melyek még az értelmesebb embereket is felültetik. Az eddigi pletyka azt beszéli, hogy az éj leple alatt ez ideig négy katona vonat ment át a gyimesi állomáson Romániába, a melyek kettejében munióit, másik kettejében pedig lovasságot és gyalogságot szállítottak át. Ebből a szenzációs hírből csupán annyi igaz, hogy egy pár török kereskedő sorra járja az erdélyi és alföldi lóvásárokat, s legutóbb 74 lovat vitt egy ilyen kereskedő át Csikmegyén és Románián keresztül, minden valószínűszerint Törökországba. Azt is mesélték, hogy a vármegyében a román lakosság tömegesen fegyvereket vásárolt össze, hogy e miatt a románok lázadásától lehetne tartani. Hát a legszorgalmasabb nyomozás folytán kitudódott az, hogy a háborus hírek óta a vármegyebeli összes kereskedők összesen 4 puskát adtak el, ami természetesen kizárja a hír valóságát. Különbben is itt mi nem tartanók tanácsosnak a román testvérek mozgolódását, mert hamar megtakaritanók tőle a vármegyét es esetben, ugy hogy még mindig sem maradna közöttük.

— „Főispán változások”

cimmal egyik lapársunk bizonyos előszeretettel foglalkozik azzal a kérdéssel, mintha országosan több főispán felmentéséről volna szó, s mintha ezzel kapcsolatban a csiki főispánság is megüresednék. A mint mi meggyőződöttünk, erről szó sincsen, annál kevésbé lehetne csiki főispán változásról beszélni, mert Gyalókey Sándor főispán pozíciója ugy tennt, mint ilt lent a vármegyében olyan erős, hogy aligvan ma még egy főispán, aki hasonlóval eldicsekedhetnék. Az ő munkássága ma már e megyében azoknak nagy részét is barátai vá tette, akik politikai ellenfelei voltak, s hogy nagyon frappans

példával éljek, maga a „Csikvármegye” a mely annak idején kérelhetetlen düh-hel rontott ellene, s amely annak idején még a gyerekes kigunyolás fegyverét is kiprobálta, természetesen sikertelenül; — azt írja ma, hogy nem tartaná kívánatosnak a változást. Igaza van, nem hogy nem volna helyes a változás, hanem a vármegyére, a közérdekre a legteljesebben káros volna az. Mert nincsen ennek a vármegyének a jelenben egyetlen alkotása, egyetlen terve, egyetlen szándéka, amit ne a Gyalóky Sándor tekintélye, befolyása és közbenjárása valósítsa meg és nincsen ebben a vármegyében ember pártkülömbég nélkül, a kinek ő más magándolmányban is közreműködését, támogatását megtagadta volna.

Tisztességes béke.

Azt mondja Andrassy Gyula gróf a kassai beszédben, hogy az ő felkérésben csak a béke vágya él, s abban a percben, midőn tisztességes béke lehet, azonnal a házelnök mellé fog állani.

Hacsak ez a feltétel, akkor a béke akár azonnal megköthető, mert a kormány is, a házelnök is, a többség is éppen ezt akarja. A tisztességes békét. Mar minden attól függ, hogy mit ért Andrassy a tisztességes béke alatt? Ha azt értené, hogy az ország érdekében hagyjunk fel a perpatvarral, tegyük felre a sereimek hanyortogatását, alítsuk vissza véglegesen a törvényhozás alkotmányos, zavartalan normális munkaképességét: akkor egyszerűen kezesen a béke. Többségem, kormányom, házelnökön, ez nem fog mulni, hiszen a munkapart vezérferfiak hónapról-hónapra bekéltető kísérleteket tesznek, aranyhidakat készítenek az ellenzék számára, s állandóan abban fáradoznak, hogy megköthető legyen a tisztességes béke, melyben ne legyen többé más győző, csak a jobb beállítás, ne legyen más legyőzött, csak a torzalkodás szelíme: mindazonáltal mit tapasztalunk minduntalan. Azt, hogy hiába valók a békekísérletek, a többség hiába teszi

meg nagy önmegtágadással az első lépést a közeledéshez, sőt hiába fogadja el még az ellenséges vezérek által megkövetelt béke formulát is — mint elfogadta annak idején az abaujszántói bekeajánlatot — a tisztességes béke mégsem jöhetett létre. Nem mert éppen az ellenzék az, mely nem akarja a tisztességes békét. S ha tán a magabizáltság egy önfelédtt órájában kívánna is, másnap rögtön megbánja. Mint ahogyan az abaujszántói határozatot is maguk az ellenzék vezérek szívták vissza, míhelyt észrevették, hogy azt a kormány és a többség elfogadhatónak találja.

A „tisztességes” béke alatt tehát úgy látszik, az oppozíció vezérei nem azt tartják, amit a tisztességes szó alatt minden egyenes gondolkodású ember tartani szokott. Azert tehát, ha Andrassy valóban békét akar, legelső sorban is értesse meg koalíciós vezetársaival, hogy a tisztességes szónak, mi az igazi értelme?

Ha a béke föltételeit a kisebbség mintegy diktálni akarná a többségnek, ha meg mindig fejtevételeket követelne, személyi kérdéseket feszegetne, s ezzel mintegy a minoritas szabna meg, hogy ki legyen és ki ne legyen a többség vezére; mindez már nem ut a tisztességes békehez, mert alkotmányos elvekbe ütközik, s illetékeltelen belenyúlás a többség legbelsőbb háziügyeibe.

A tisztességes békét, csak az egyéni sér ett hiúságoknak s a személyi kérdések előterbe tolasának kikapcsolásával merőben tárgyi alapon lehet megkötni. Ezt értesse meg vegre valahára Andrassy gróf a maga vezértársaival. Hiszen a koalíció már annyit sok mindent „kikapcsolt”, kapcsolja ki hat most a személyes gyűlölködés bosszúvagyat is s maradjon tisztán csak a tárgyi kívánások mellett — mindjárt jobban megértjük egymást.

Jogrend kiszállítását kívánják? A többség garantálja, hogy nem lesz többé a június 4 ikehez hasonló jogrend esorbító eset? De vajjon nem serte-e a jogrendet az is, hogy a kisebbség tizen-nég hónapra keresztül durván elfajult

obstrukcióival, azontul pedig sippal és kereplővel akadályozta a parlament rendes működését? Vajjon nem az-e a rendje a jognak, hogy a törvényhozás alkotmányos formák között szabad elhatározással törvényeket alkosson és akik a törvényhozást ebben a jogában, sőt kötelességében és ebben a szabadságában állandóan megfátolták, vajjon nem borították-e hát fel a jogrendet? Ha tehát a jövő jogrendnek épségét garantálja a többség, garantálja ugyanezt a kisebbség is. Kezdje el a jogrendhez való alkalmazkodást mindjárt. Ne sipojjon, ne trombitáljon, ne obstruáljon, ne technikazzék.

Jogrendet akarnak, legyen tisztességes béke. Que l'es assassins commencent! Töröljék el a halálos íteletet, — de kezdjek a gyilkos urak!

Durazzo.

Durazzo, mely most az európai diplomácia tárgyalásaiban oly jelentékeny szerepet játszik, Albania legfontosabb kikötője, melynek kereskedelme és forgalma ugy Skutarét, mint Valonét felülmulja. Durazzo külkereskedelme normális időben 10 millió frankra van, a mely a ki- és bevitel között körülbelül egyenlően oszlik meg. A legutóbbi két évben Durazzo az albán zavargások következtében sokat szenvedett, a bevétel a lakosság vasárló erejének csökkentése következtében hanyatlott, a kivétel pedig szintén alászállott, azert, mert a földművelés a zavargások miatt ugyiszólván paragon hever. Az Olaszországgal való haboru is erzekenyen sújtotta Durazzo kereskedelmét. Ilyen körülmények között nem csoda, ha Durazzo árforgalma, amely 1910-ben meg 9 6 millió frank volt, 1911-ben 6 millió frankra csökkent.

Durazzo kereskedelmében a legnagyobb része Ausztriának van. Magyarországnak e kikötő forgalmában nagyon jelentékeny szerep jut. Normális években Ausztria forgalma Durazzoval 5 millió frankra van, ami az egész forgalomnak a felet teszi ki. Ausztria legfontosabb exportcikkei Durazzoba: a cukor (500.000 frank), kávé (300.000 frank), pamutfonal (230 ezer frank), rizs (170.000 korona), szesz (120 ezer korona). Kisebb összegekkel szerepelnek

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCAJA.

Kéz kezet — piszkol.

Madarassy Gyula.

Szín: Az a bizonyos polgári „izléssel” be-rendezett szoba. Személyek: 40 év körüli jól konzervált bácsi, kit Molnár Eerenc „ravasz kutyanak” nevezne. Foglalkozására nézve egyébként valóságos belső titkos — uzsorás.

A tisztességesen és csak azert is nem feltűnően öltözködő hírlapíró, kit szintén Molnár Ferenc, „Revolver Tatának” nevezne. Lapjának címe: „Le a lepellel” és ez mindent megmagyaráz. Beszélgetnek.

Az Uzi: Hát nézze kedves Köves, én gazember vagyok. Legalább is maga ezt irta rólam. Hogy honnan veszem azt, hogy maga irta? Mert azt csak nem meséli be nekem, hogy a maga analfabéta szerkesztője tud irtai. Mas pedig tudtommal magunknak nem dolgozik. De nagyjuk ezt! Én gazember, piszkos uzorás vagyok, de ezért adok magának egy szenzációt, ami meger ketszáz korona előleget.

Revolver: Természetesen a maga kulcsa szerint. Az Uzi: Wie heisst, az én kulcsom? Tiszta jó kétszáz koronát.

Revolver: Halljuk.

Az Uzi: Bizonyára tud róla, hogy Szent-Pály főhadnagy szerelmi bánatában fejbe lötte magát?

Revolver: Nos?

Az Uzi: Hát barátom...

Revolver: Pardon!

Az Uzi: Ugyan mit érzékenykedik? Hát kedves Köves, ez egy közönséges és csunya svindli.

Revolver: Ne mondja!

Az Uzi: De mondom. Nem az a svindli, hogy fejbeltötte magát, mert ez faktum. Olyan jól meglötte magát, hogy a golyó még az agy hátlapját is keresztül ütötte s ennek a gazembernek még nyikkanni sem maradt ideje.

Revolver: Miert gazember?

Az Uzi: Ne ide, eskedjen! Gazember mondom és ez a szenzáció, mely a „Le a lepellel”-nél magának négy hasabot jelent. Hát hallgasson ide.

Revolver: Hallgatom.

Az Uzi! Az öngyilkosságról szép, komoly cikkekben referáltak a lapok Megirták, hogy a főhadnagy ur a bo'ondulásiig szerelmes volt a szép fehér Adélba. Azt nem irtak meg, hogy az Adelnak ketszazezer korona keszpenz hozománya van es egy szappangyárnak az egyedüli örököse. Azt sem irtak meg, hogy Szent Pálnak a kardján es öt pár lakk cipőjén kívül csak 10 drb hamis váltoja van nálam, csak azt, hogy bolondulásig es reménytelenül szerelmes volt. (Revolver előrehajolva, feszült figyelemmel hallgat.)

Az Uzi: Ez a gazember — ur sem irt bucsu

levelet hozzám, hanem az Adélhoz, aki természetesen helyettem is sírogörscöt kapott, pedig neki nem is uszik tizenötezer koronája, mint nekem.

Revolver: Annyit adott neki?

Az Uzi: Eh fenét annyit! Annyi készpénzt, kissz drb irógépet, egy autót és szaz drb kusszármási földgaz részvenyt. Hogy vesse fel a földgaz. Összesen hatvanezer korona értékben.

Revolver: Itt vannak a váltók?

Az Uzi: Itt.

Revolver: Mutassa!

Az Uzi: Varjon, végezzek! Szóval én „a körmonfont gazember”, en beugrottam és a vagonom narmadreszet elvesztettem egy Browning golyón. A lany pedig, aki szerette, csak ugratta, most veri a fejet a falba es sir. Az ujsagok elparentáltak, a temetes katonai pompával megtörtent. Még jó, hogy nappal volt, mert különben görögützes tablot is csináltak volna. Az egész egy szép romantikus novella, de rajtunk all, hogy egy szenzácios újságeikk kikorigalja ezt a limonades hülyeséget es rikkancs szájon folytatodjon: „Váltohamisított főhadnagy!” „Miert lett ö öngyilkos Szent Pály”, vagy mit tudom én, milyen címen.

Revolver: Jó, de hát mi célja van magának ezzel a cikkel?

Az Uzi: Mi celom? Az, hogy a vesembe väg

a vasárunk, a papír, fa-, gyufa-, sör-, üveg-árunk stb. Ausztria után Durazzo kereskedelmében Olaszország van érdekelve, mely főképp lisztet, pamutárakat és petroleumot exponál. Az európai államok közül még Angliának vannak valamelyes kereskedelmi érdekei Durazzóban.

Durazzo kivitele, melynek fele Ausztria-Magyarország felé irányul, főképp olivajából, tojásból, borbókból, juhgyapjuból és gabonából áll.

Olaszország, mely Durazzo kereskedelmében mintegy 20%-ig van érdekelve, ott elert sikereit főleg a Banca Commerciale d'Orient nevű bank agilitásának köszönheti. Ez az intézet organizálta az Abtániába irányuló olasz petroleumexportot is.

Színház.

Az elmúlt hét hetfőjén kezdette meg Tompa Kálmán színingázgató Csíkszeredában előadásait. Az a sok különféle hír, ami a tarsulatot megelőzte, egyelőre a nem teljes parolásban nyilvánult meg. Mert mi Csíkszeredában ahhoz vagyunk szokva, hogy minden premieren telt házunk legyen. Ez idén bar ott előadás lement, s bar ezek közül négy nálunk premier volt, telt házat állg lattunk. Az uri közönség ha az első helyeket el is foglalta, a hátsó sorok üresen maradtak. Különösen az lepett meg minket, hogy az iparos osztály egyáltalában színházba nem jár. Pedig akarmilyen is volt a Tompa Kálmán szintársaiaroi hoz-zának előre érkezett nirsztóies, ma Csíkszeredában annyira kivan egésztve a tarsulat, hogy az a mult évinel határozottabban jobbnak mondható. És bar egyelőre meg kritikát gyakoronli alig lehet, maris megállapíthatjuk azt, hogy van a tarsulatnak két kiváló eroje. És pedig Budai Iloeka és Farkas Mihály. Budai Iloekát műv-szete, játéka, eneke, tanca és csinos megjelenése valóban nem ami szintapundkra teremtette. A „Bal az udvarnal” Halden Ivonne szerepében gyönyörűen énekel, a „Leányvasár” Bessyijében igen szepen tancolt, s minden egyes darabban kifogastalanul, csinosan öltözködött. Farkas Mihály komikus ezideig minden egyes szerepében tudast, rutint áruít el, kellő csunal öltözködve, valóban élvezhető volt. De van a tarsulatnak ezen kívül még négy igen jó tagja. A kis Garai, Jelen Rózi, Rethely és Tallián. Mindannyian a maguk szerepökükben elfogadhatók, jók. Garainak kellene és elég nagy hangja van, amellyel fáradság nélkül tud banni. Játékában és öltözkeiben még nagyon mutatja a kezdőt, de hát ez a ket tulajdonság ig zan

csak hónapok kérdése, ami a fontos, énekelni tud, s megjelenése kellemes benyomást tesz a nézőre.

Jelen Rózi hősni, hangja, termete, megjelenésével elárulja ezt. És van játéktudása is. A. Rabló lovag”-ban értelmesen, szepen beszelt, s kitérőseiben meg volt a kellő erő. Rethely Odón jó rendező, határozottan intelligens, tanult színész, s ha nem kell tulaj-gosan énekelni, hangja élvezhető, iskolázott. Tallián volna hivatva arra, hogy a város értelmes közönségének az elmúlt esztendő írónak megirt szellemességért, filozófiát a közönségnek meglevenitste, hogy a Molnár Ferenc, Biró Lajos stb. csodás gondolatát nekünk közvetítse. És van is hozza tehetségé, Szepen, értelmesen beszél, elég jól játszik is. De hiányzik játékaiból a kitérés, a ferful felkorbacsolt szenvedés, a szerelem feltés, a büszkeség, a góg megnyilvánulása. Pedig a szenvedélyeknek ezen kitérősei azok, amelyek az előadást színessé, folyékonyá, valóban cselekményre te-zik. Az ő hangja elég alkalmasnak igerkezik erre, talán egy kis tanítással ebben is fejlődni fog.

Nem akarunk igazságtalanok lenni, egyelőre hát a többi tagokról nem nyilatkozhatunk. Határozottan van kivételi való is, gyenge is, de a tagoknak egy jó nagy része még nem jutott szerephez, s így nem is ismerhetjük meg őket.

A tarsulatnak régi tagja Tompa Kálmán, Tompa Irma erősekek, s bar Makiában van nena kedvetlenség, ha akar mégis tud kelle-meset produkálni, s általánosságban a kerületben az elmúlt évben is kedveltek.

Ferfikar gyenge, női kar megfelelő, ruházatokban, díszletekben van haladás, de semmiesetre sem kifogástalan még.

Apró mizériák mint füst és hideg most is van. De hát azt mondja az igazgató, hogy rossz esztendő van, spornolni kell. L-het, hogy igaz van, baj csak az, nehogy a közönség a színházba járással kezdjen spornolni.

Az előadások kezdete fényolc. Pontban. Az elrontott csíkszeredai publikum rendszeren három-négy jelenetet lekesik, majd megszokunk a rendhez.

A műsorban színügyi bizottság dirigál. Ez ellen kifogás igazán alig lehet. Negyven előadás közül huszonnyolc udjonság lesz. Ez pedig teljesen elég egy huszonnégy szelvényes bérletre.

Felszólalásoknak is adunk helyet. A közönségnek joga van kívánságait kifejezni. Aki tehát nem restelli a fáradságot e rovatban megnyilatkozhatik.

„Tekintettel arra, hogy a kereskedők fél 8 órai előadás kezdés mellett, vagy elkésni, vagy kiharadni volnának kénytelenek, felkerem a kimentetes színügyi-bizott ágot az előadás kezdetét 8 órára sziveskedjek kitűzni”. N. J.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdáink jogi tudása.

Anélkül, hogy az ügyvédi hivatást bármily tekintetben lekicsinyelni akarnók, kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy Magyarországon az ügyvédi pálya tulzsufoaltságának legfőbb oka, hogy népünkől hiányzik a kellő jogi nevelés. Váltót aláírni mindenki tud nálunk, de a váltót helyesen kiállítani minden századik vagy ezredik ember. Venni és eladni tudunk, de adás-vétel szerződést kiállítani bizony vajmi kevesen. S így vagyunk mindenféle jogügylettel, amelynek formai lebonyolításához csak kivételesen ert hozzá valaki. Ezért szalad mindenki ügyvédhez, vagy más jogvézett emberhez, ha valami jogügyletet akar lebonyolítani, ezért szorultul tanácsra meg a legegyszerűbb dolgokban is.

Az arra illetékes tényezők évek során át gyűjtötték ez irányban tapasztalatokat, s arra a meggyőződésre jutottak, hogy különösen a magyar gazdak járnak el keves körültekintéssel jogügyletek megkötésénél, ami aztán sokszor nagyon súlyos, s a gazdára nézve nem ritkán végzetes eredményekkel jár. Lehet, hogy ennek az oka a magyar emberrel vele született könnyelműség, de viszont lehet, hogy mind a ket eset fenforog, mert a magyar gazdát például még mostanában is becsapják olyan jogügyleteknél, amikor a törvényhozás már régen a seztiségre sietett, s mikor a fennálló törvények egyenesen lehetetlennek tennék a gazdát kijátszását, ám de ilyenkor rendszerint senki sem veszi igénybe a törvény védelmét.

Valamit kell tehát ez ellen tenni. Több gazdátársadalmi szervezet már régebben állított fel ugynevezett jogvédő irodát, amelynek legfőbb hivatása az, hogy az alsóbb neozatályokat jogi tanácsokkal lássa el. Ujabbán a főváros is akar ilyen irodát tervezni, ami nagyon üdvös dolog, de hát ezek az irodák csak akkor segítenek a meglevő bajokon, ha valaki hozzájuk fordul, mily csekély százeleka ez azonban azoknak, akik megfelelő tudás nélkül kötnék nap-nap után jogügyletet és viselik gyakran ennek igen súlyos következményeit.

A Magyar Gazdaszövetség éppen az okból, hogy az alsóbb társadalmi osztályok jogi tudását nevelje és részükre mindig kéznél levő tanácsadót biztosítson, elhatározta, hogy az elemi jogi kérdésekről, tehát a mindennapi életben gyakran előforduló jogügyletekről népies ismertető füzeteket írat. Ezeket a füzeteket igen olcsó áron fogja forgalomba hozni, úgy, hogy a teljes könyvtár is jóval olcsóbb lesz, mint bármily drága szakkönyv, amelyen a laikus ember el se tud igazodni. Aki aztan vesz magának fáradságot és áttanulmányozza üres idejében ezeket a nem nagy terjedelmű füzeteket, megtanulja, hogy mi mindent tart-

a fájdalom, ha meggondolom, hogy én, mint egy ócska Shylock kidobom a pénzem egy olyan váltóra, melyről tudom, hogy az aláírás hamis és tudom, hogy az aláirt nagybácsi nem menti meg a család „becsületét”. ha minden kétél szakad.

Revolver: A nagybátyja nevét hamisította rá?

Az Uzi: Azt. És én erre az „erkölcsi” tőkerre, meg arra, hogy elveszi az Adélt, kidobok egy vagyont. Ráadásul megbolondulok és a helyett, hogy újabb kölcsönt adnék megfenyegetem, hogy feljelentem az ezredparancsnokságnál és mindent nyilvánosságra hozok, ha negyvenölc óra alatt nem rendezi az adósságát, vagy nem mutat jegygyűrűt és eljegyzési értesítést. Erre ő hazamegy, bucsu levelet ír a nőnek és stornirozza az én hatvanezer koronámat egy revolver golyóval. Hát ez nem disznóság? Pfű!

Revolver: De hiszen így az egésznek maga az oka. Ha időt ad neki s esetleg friss penzt, úgy minden jól sikerülhetett volna s maga visszakapja pénzt a tisztességes uszorkamatokkal együtt.

Az Uzi: Ne szellemeskedjen az én bőrömré. Ezt én már hosszú almatian éjszakákon ki-slőtöttem, de mivel azt az elröpített golyót most már nem lehet vissza dugni a patronba, legalább boszut akarok alanni a penzemert. Egyebkent még egy remény is kecsgett. Maga ide adja nekem a cikk kefeleyenomatat

s én azzal elmegyek a nőhöz és nagybácsihoz s esetleg megmentem a pénzem romjait. Revolver: Szóval zsarolni akar. S ehhez én leszek az eszköz. Nem rossz. A macska, aki kikaparja a gesztenyét a tűzből a majom számára. Vesztélyes játék.

Az Uzi: Értsen hát meg engem. Nincs itt semmi veszélyről szó. Ha valamelyik kiváltja a váltókat, úgy én megfizetem a kárba ment nyomdai költséget és magának még külön ötszáz koronát. Ha nem, úgy magának is egy fényes szenzációja. Rendelkezésere adom a bizonyítékokat s egy esetleges sajtópör magának csak reklam lehet.

Revolver: (Az arcán látszik, hogy erősen gondolkodik valami. Alkalmasint azon, hogy lehetne becsapni az uszorást.) Mutassa a váltókat!

Az Uzi: Tehát áll a vásár. (A kasszához megy, honnan vagy tíz darab váltót vesz elő, melyeken mint egy gyakorlatlan kézzel hamisított elfogadói aláírás van. Az újságíró elé teszi a váltókat.) Tessék.

Revolver: (Nagy figyelemmel vizsgálja a váltókat, mormolva számol: huszonhet, harmincöt, negyvenölc, - hatvan.) Pont hatvanezer korona. Igazán hamisak ezek?

Az Uzi: Na halja. Ha ezek nem volnának hamisak, én már leszanmitottam volna őket. Revolver: (Logikátlanul, de szemtelen önbizalommal.) Adjon nekem száz koronát kölcsön!

Az Uzi: Minek magának száz korona.

Revolver: Hát először, mert nincs pénzem és aztán meg kell előzetes költségekre. Mielőtt belefognék a dologba egy pár információt akarnek megszerezni.

Az Uzi: Miről?

Revolver: Maga ehhez nem ért. Ez nem uszora üzlet, hanem újságíró munka. No ad, vagy nem ad?

Az Uzi: (Kissé meghökkenve, egy szenvedő mártír arcával leolvass száz koronát.) Tessék. (A már megszokott obligát mosolylog egy váltót nyújt át.) Tessék.

Revolver: Mennyit írjak?

Az Uzi: (Könnyedén.) Csak százötvenet.

Revolver: (Kitölti a váltót, aláírja, átadja.) Mégis nagy rabló maga. S én még magával tarsan viszonyba lépek.

Az Uzi: Ne érzelgelen. Ment volna gyermek-lap szerkesztőnek, ha olyan finnyás.

Revolver: (Nem tudja, mit feleljen.) Na én most megyek. Ha valami előadja magát — följövök. Pá magának!

Az Uzi: Auf widerzén! (A hírlapíró elmegy. Uzi morfondíroz.) Ötven koronát már becsíptem, de azért befogom csapni, csak sikerüljön a dolog. A kis csibész.

Revolver: (Az ajton kívül ugyancsak magában.) Megpróbálom, mit lehet csinálni egyedül. Mindenesetre jó volna megszívattyuzni az Adélt, a nagybácsit és ezt a ravasz kutyát. A vén betörő. (Folytatása következik.)

son szem előtt, ha érvényes jogügyletet akar kötni, vagy ilyenek részese akar lenni.

Az első ilyen füzet nem régiben hagyta el a sajtót Dr. Vancsó Gyula tollából, aki vezetője a Magyar Gazdaszövetség jogvédő irodájának. Ez a füzet a gazda szerződéséről szól. Egyszerre csak általános ismereteket tárgyal és az ingokra vonatkozó adás-vételi szerződések ismertet. Rendkívül nagy jelentősége van mégis e könyvnek, mert hiszen a gyakorlat azt mutatja, hogy a legtöbb gazdaságban éppen az ingók adás-vételéi alkalmából hagyja figyelmen kívül a szabályokat, s keveredik akár mint vevő, akár mint eladó sulyos természetű pörökösödésbe.

Azok, akik a magyar népek jogi tudás hiányából származó misériát ismerik, értjük alatta különösen a gazdaérdek védelmére hivatott társadalmi szervezeteiket, helyesen teszik, ha a Magyar Gazdaszövetség e vállalkozásának propagandát csinálnak. Csak egy példát említnék, mennyi baj szakad rá a gazdáokra képviselőik alkalmával, pusztán csak azért, mert a legtöbb ember még megrendelő jegyet sem tud helyesen kiállítani, s éppen ezért a kárara szolgáló megrendelő jegyet vaktában aláírja. Az erre vonatkozó szükséges ismeretek elsajátítására minden embernek külön tanfolyanot nem lehet rendezni, de odáig igen is eljuthatunk, hogy egy olcsó, praktikus kézikönyv, amelyből az ismereteket meg lehet tanulni, minden községben legyen elegendő számban.

HIREK.

— **Uj tablai tanácselnök Marosvásárhelyen.** Marosvásárhelyről írják: A Csiki László halálával megüresedett tablai tanácselnöki méltóságára — hir szerint — a királyi Posoni Gábor dr.-t a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökét nevezi ki. A miniszterium a jövő hét kezdjén teszi meg felterjesztését Öfelségének.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter Bartha Balázs dévai kir. pénzügyi s. titkárt a sepi-szentgyörgyi kir. pénzügyigazgatóságához, saját kérésére áthelyezte.

— **Hazasság.** Nehai dr. Vágó László ügyvéd és nagybirtokos fia Vágó László ügyvédjelölt folyó hó 27-én tartotta esküvőjét Jankovich István ny. honvédszázados leányával Jankovich Emny állami polg. isk. tanítónővel Kecskeméten.

— **A börgyár ügye.** A december 1-ére tervezett alakuló gyűlést közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztották.

— **A palinka ellen.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter engedélyt adott ki az iskolai hatóságokhoz, amelyben megengedi, hogy az országos alkoholelles mozgalom vezetői az iskolák növendékeire is kiterjeszthessék működési körüket és nyomtatványait az iskolákban terjeszthessék.

— **A gyilkostói viziművek engedélyezése.** Az erdélyi rézművek részvénytársaság által Gyergyószentmiklós és Gyergyóbakas községek határaitban a Gyilkos tavon, illetve a Kisbékás patakon kérelmezett vízhasználat és viziművek engedélyezése ügyében a földművelésügyi miniszter a közigazgatási bizottság másodfokon hozott véghatározatát, Szentiványi Gábor budapesti lakos, érdekeit erdőbirtokos felebbezésének elutasítása mellett, indokai alapján helybenhagyta. Az engedélykiratertvezet a csikszentdomokos—balánbányai telep üzeme érdekében terve vett bekási turbinás villanytelep vízhasználatának gyakorlását szabályozza.

— **Három millió korona vidéki kórházakra.** Az 1913. évi költségvetés indoklásában a belügyminiszterium felhatalmazást kér a törvényhozástól, hogy az országos betegápolási pótdadó eddigi 5 százaléka helyett ezentul 10 százalékban állapíthassa meg a pótdadó tételét. A belügyminiszterium az adónak e százalékos felemelését azzal indokolja, hogy a betegápolási-alap kiadásai 1913-ban meghaladják a 21 millió koronát, ellenben a pótdadó csak 10 millió koronát jövedelmez. Minthogy pedig a gyermekvédelmi kiadások emelkedése és a

halaszthatatlan kórházi építkezések igen nagy mértékben veszik igénybe az állam erejét, ennek folytán mellőzhetetlennek tartja a kormány az adókulcsnak a kétszeresére való felemelését. — Az ékként felemelt adójövedelméből a kormány évenként négy millió koronát önját kórházak építésére fordítani és pedig ebből 3 millió koronát a vidéken. A betegápolási adó kétszeresére való felemelése bizonyára igen kellemetlen meglepetés lesz az adófizetőkre nézve.

Erdélyi vevőink kényelmére

Brassóban, Kapu-utca 60. szám alatt nagyobb **FIÓKÜZLETET** **LÉTESITETTÜNK.**

Butorszükségletét mielőtt fedezné, tekintse meg raktárunkat, miután cégünk egész Erdélyben a legversenyképesebb és legnagyobb raktár felett rendelkezik.

Székely és Réti butorgyárosok

Marosvásárhely, Brassó, Széchenyi tér 47. Kapu utca 60. **Hiteles egységnek arfelemelés nélkül részletfizetésre is.**

— **Férjek helye az aruházban.** Egy ötletes sanfranciskói kereskedő kitalálta annak a módját, hogy miképpen kell eltávolítani az aruházban a férjét a feleségtől, hogy ne akadályozza ezt a vásárlásban. Azt tapasztalta, hogy a férjek csak kedvetlenül és nem szívesen kísérik el feleségüket bevásárolni, mindig sietnek és siettetik a feleségüket is, ha pedig az asszonynak valami megröszkészt és vasárolni kedvet mutat, a férj savanyu arca rögtön elriasztja. Az élelmes aruház most arra törekszik, hogy a férjét a legnagyobb kényelemmel vegye körül, amíg felesége bevásárol. Hatalmas klub-karosszéké állanak a férjek rendelkezésére s itt szívhajta szivarjait vagy íhat egy kitünő cocktailt — természetesen a saját költségére. Találhat ott újságot is és cseveghet a kiszolgáló csinos leányokkal. Hogy azonban a feleségnek a bevásárlások után ne kelljen a férjért a népes barban keresnie, a belépésnél mindketten egy csudát kapnak egyenlő számmal. Ha aztán önügyesszá vissza akarja kapni a férjét, a számat átadja a bar ajtajában álló portárnak, aki elküldi a számat s a következő pillanathban már ott is van a férj csomagokkal megrakott nejénél. Így hát mindkét fél megtalálja az aruházban azt, amit keresett, a feleség kényelmesen bevásárolt, a férj kitünően töltötte el idejét. A ravasz kereskedő pedig a bar bevételéből is tisztességes jövedelemhez jutott.

— **Betöréses lopás.** Szombat reggelre virradólag kellemetlen felfedezésre jött rá Czaka Béla helybeli mészáros. Amint az üzletbe ment, észrevette, hogy az éj folyamán az ajtó feltörték és betörők jártak az üzletben. Mindjárt meg is állapította, hogy a tettesek aránylag igen könnyű szerrel 1300 korona készpénzt vitték el. Kivülről a vasadó nem volt lezárva, mi az üzletbe a bejutást egyetlen ajtón át igen könnyűvé tette. Az üzletben volt ugyanis egy Agrár banktól származott takarékpérsely, melyben 1200 korona aranyérmék voltak. Ezt a betörők egyetlen bárdscapással feltörték és tartalmát magukhoz vették. Ezenkívül a napi kasszát tartalmazó fiókból elemeltek még 100 korona papírpénzt, ellenben nikkelt és ezüstpénzhez nem nyúltak. Károsult feljelentésére a rendőrség erősen nyomoz, eddig azonban eredménytelenül. Erős a gyanu, hogy a betörést a terepviszonyokkal alaposan ismerős tettes követthette el, mert is a nyomozás is irányban folyik, hihetőleg nemsokára eredményre.

— **Egy európai háború számokban.** Richet Charles egyetemi tanár, a francia béke egyesület elnöke haterőtellesen kiáltványában megsejnlta egy esetleges európai háború költségeinek és borzalmainak statisztikáját. — Ha egyrészt a hármasszövetség, másrészt a hármasszövetség entente Szerbia adriai kikötője miatt mozgósítaná haderejét, — írja a tudós professzor — Európa hamarosan husz millió katonát fegyverezne fel és tíz milliót küldene a harcterre. Háború esetén a seregek szállítása, felfegyverzése, puskaporral, élelemmel való ellátása, ha az elpusztult városok sok millió kárát is hozzászámítjuk, naponként három-négyszáz milliójába kerülne Európának. Tizenegy nap múltán le-alább is 500.000 sebesült és 100.000 halott heverne a csatatéren; a gyárak beszüntetnék üzemüket, nem volna földművelés, pangana a kereskedelem, csödbe jutnának a bankok és az államok. Párisban, Berlinben, Bécsben, Budapesten, Milanóban, Moszkvában ragályos betegségek és éhínség pusztítanak. Ötven év szorgos munkája se hozhatná helyre a veszteségeket, husz millió gyaizósi európai család anyagi romlását, szerencsétlenségét... Ime ezek volnának egy esetleges európai háború következményei.

— **A színészi álnév a váltón.** A német legfőbb törvényszék kimondotta, hogy a váltón levő színészi álnévnek kötelező ereje van az alváltó viselőjére. Ez azért érdekes, mert nálunk egyáltalán nem szabad használni a váltón mást, mint az aláíró igazi nevét és aki művész álnév helyett a büntető bíróság ölel karjaiba. A német bíróság azzal indokolta meg ezt a döntést, hogy a művészi álnév jobban ismertek, mint az igaziak. A német művészi álnév viselői sok váltót írhatnak alá, hogy a bíróságnak ilyen döntésre nyílt alkalm.

— **Az 1913 esztendő.** Az 1913. évben, a mely szerdával kezdődik és végződik látható nap- és hofogyatkozás nem lesz. Az uralkodó bolygó a Vénusz. A farsang mindössze 29 napig tart, január 7-től február 4-ig fog tartani. Husvét igen korán lesz, március 23-án, pünkösd pedig május 11-én. Ez ünnepek második napja tudvalevően a pápa rendelkezés értelmében már a jövő évben elesik. Vízkereszt hétfőre, áldozásünnep május 1-re, Péter-Pál vasárnapra, Nagyboldogasszony péntekre esik. A szeplőtelen fogantatás ünnepe hétfői napon lesz, mint a római katolikusoké, t. i. április 27-én.

— **Iparosok tanfolyama.** A kereskedelemügyi miniszter közölte a kamarával, hogy Ditróban csikmegyei szabó iparos mesterek és segédek részére egy négy hetes ingyenes szabásati tanfolyamot hajlandó rendezni. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara föl-hívja az érdeklődőket, hogy részvételi számdékukat a kamarának sürgősen jelentsék be.

— **A vasuti menetrendek szerkesztése és kihirdetése.** A kereskedelemügyi miniszter a közforgalomra szolgáló vasutak menetrendjeinek szerkesztésére és kihirdetésére névve egységes szabályokat állapított meg, amelyeket most tett közhírré. A szabályzat szerint a közönség, a törvényhatóságok, a kereskedelmi és iparkamarák részéről előterjesztendő s általában mindennemű felszólalás és kérelem csak közvetlenül az illető vasút üzeme-t kezelő igazgatóság útján terjeszthető elő. A téli menetrendre névve május hó 5. napjáig, a nyári menetrendre névve az előző évi november hó 20. napjáig beadott felszólalások és kérelmek vehetők csak figyelembe.

— **Egyszerűsítik az ajánlott levelek át-vételét.** A postaigazgatóság egyszerűsíteni kívánja az ajánlott levelek átvételének módját. A tervek szerint az ajánlott leveleket a jövőben nemcsak a címzett, de annak szűkebb háznépe, minden meghatalmazás nélkül veheti majd át. Ugyanez áll majd a negyven korona alatt levő utánvételi tételekre is.

— **Új rendszer a vicinális vasutak állami segélyezésénél.** A vicinális vasutak állami segélye jeddig tudvalevőleg 50 éves járadék alakjában folyósítottat. Ezen eljárás mellett a h. é. vasutak bizonyos veszteséget szenvedtek, mert a pénztintézetek ezeket a járadékokat néha kedvezőtlen feltételek mellett számították le. A jelenlegi pénzválság mellett pedig ezeknek a járadékoknak az eszkomptálása meglehetősen nehézségekbe ütközik. A kereskedelmi miniszter most ezen az állapoton változtatni akar és a segélyt a tőkeösszegegben fogja folyóítani. Az első példa erre a károlyvárbajerci h. é. vasut, amelynek államsegélyét a kereskedelmi miniszter az eddigi gyakorlati utóterégre nem járadék alakjában hanem tőkeösszegegben fogja kifizetni. Erre a célra a kereskedelmi költségvetésben 500 000 korona van előirányozva, mely az építési munkálatok előrehaladásához mért részletekben fog folyósítottatni.

— **Magyarország népességének száma.** A központi statisztikai hivatal már összeállította az 1910 évi népszámlálás eredményének egészét. Ebből megtudjuk, hogy a magyar birodalom lélekszáma (Horvát-szlavonorszagokkal együtt) az 1910. évben 20 886 497 volt, amelyből 18 264 533 lélek esett a szorosan vett Magyarországra. Ez a népesség anyanyelv szerint a következőleg oszlott meg: Magyar 9 944 627 (105948) vagyis a népesség 54.5 (4.1) százaléka; — nemet 1 903 357 (134078) vagyis 10.4 (5.1) százaléka; tot; (1 946 357 (21613) vagyis 10.7 (0.8) százaléka oltah 2 948 186 (746), 16.1 (0.0) százaléka; rutnen 464 270 (8317) vagyis 2.5 (0.3) százaléka; horvat 194 808 (1 638 354), vagyis 1.1 (62.5) százaléka; szerb 461 515 (644 955) vagyis 2.5 (24.6) százaléka; egyéb anyanyelvű 401 412 (67 844), vagyis 2.2 (2.6) százaléka. Magyarul tudóknak száma: 11 820 416 (170 146), vagyis 64.7 (6.5) százaléka. — Az irni-olvasni tudók száma: 10 020 903 (1 023 784), vagyis az összes népesség 58.2 (44.0) s a hat évvel felüliek 68.7 (52.6) százaléka. — A z arjel között levő adatok Horvát Szlavonorszagok népességére vonatkoznak.

— **Adó- és illetékügyi szemle.** Az új főyóiratnak második száma is igen gazdag változatos és magas színvonalú tartalommal jelent meg. Benne többek között Benedek Sándor a pénzügyi közigazgatási bíráskodás szervezeti kérdéseiről, Dr. Krejcsi Rezső a kereskedelmi és iparkamaráknak szerepéről az új egyesenedőzsnál, Dr. Szilárb Ferenc az földadó kiegyenlítéséről, Er. King Emil a kereseti adó és jövedelmi adó végrehajtására vonatkozó miniszteri utasításokról, Lukacs Pál a magyar cukorgyártás állami gazdasági és ipari jelentőségéről cikkeznek. Az illetékügyi rovatban László Pál min. tanácsosnak a csekkbányeg és annak lerovasáról szóló rendkívül instrukív és gyakorlati fontosságú közleménye, a jövedéki büntetőjogi rovatban pedig Dr. Balogh Györgynek a jövedéki büntetőeljárás reformját tárgyzó és Madarassy Béla törvényeszi bíronak a fiatalokruak és a jövedéki büntetőeljárásról szóló cikke emelkedik ki. A forovatok igen kimerítő joggyakorlatot tartalmaznak, amely az egész adózóközönségre jelentős érdekű. Közlemények foglaltatnak meg a fűzetben az 1913. évi közös költségvetésről, az országos betegápolási pótadó felemelése elleni akcióról, az adóvállomásokról, a m. kir. közigazgatási bíróság jogegységi értekezletéről, a városnak helyzetéről az új adótörvényekben. A legújabb szakirodalomnak részletes ismertetése és kritikája és a szerkesztői üzenetek zárják be a 92 oldalas fűzetet. A szemle megrendelhető a kiadóhivatalában Budapestben, V. Alkotmány-u. 19. és ezen lap kiadóhivatalában is.

Laptulajdonos: dr Nagy Beni.

Kitűnő Som, Rizling és Boktor
stb. 4—5 saját szüretelésű finom fajúborok nagyobb vételnél literenkint 80 fillérét kaphatók Ágoston Ágoston pincéjébe Gyergyószentmiklóson. 2—3

Árverési hirdetmény.

A gyergyóújfalvi közbirtokosság eladja 1912 évi december hó 16-án d. e. 9 órakor Gyergyóújfalv község házánál zárt irasbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a tulajdonát képező, Gyergyóújfalv község határában fekvő erdejében található széltöréseket a következő csoportokban.

1. A Mihálypatak, illetve Gyergyócsomafalva község határa, a gyergyóújfalvi legelő, Préce sarka, Csudáló sarka, Délhegy mező és Délhegy sarka által határolt közbirtokossági területen található széltörött fák, melyek körülbelül 2250 darabot tesznek ki Bánatpénz 1000 korona.

2. A Kövespatak, Kövespatak völgye, Bükkfő mező, Hosszubbúk sarka és a gyergyóújfalvi legelő által határolt közbirtokossági területen található széltörött fák, melyek körülbelül 800 darabot tesznek ki. Bánatpénz 300 korona.

3. Hosszubbúk sarka, Bükkfő mező, Préce sarka, Kakashegy sarka, Gaborutja pataki és gyergyóújfalvi legelők által határolt közbirtokossági területen található széltörött fák, melyek körülbelül 6000 darabot tesznek ki. Bánatpénz 2500 korona.

4. A Gaborutja pataka, Kakashegy gerince, Préce sarka, Csudáló gerine, Csudáló mezeje, Csudáló csomója, újfalvi maganbirtokok és legelő által határolt közbirtokossági területen található széltörött fák, melyek körülbelül 3000 darabot tesznek ki. Bánatpénz 1500 korona.

5. A Rozsdáspataki és Csudáló erdőnek a délhegy mezejéig terjedő közbirtokossági erdőreszen található széltörött fák, melyek körülbelül 5300 darabot tesznek ki. Bánatpénz 2000 korona.

6. A Délhegytől a Bot mezejéig terjedő közbirtokossági erdőben található széltörött fák, melyek körülbelül 2000 darabot tesznek ki. Bánatpénz 1000 korona.

7. A Bot mezejétől Oroszhegy község határáig terjedő közbirtokossági erdőben található széltörött fák, melyek körülbelül 950 darabot tesznek ki. Bánatpénz 400 korona.

A széltörött fák oly állapotban adatnak el, a melyben jelenleg találatnak azok kitermelése vevő feladatát fogja képezni

A kikiáltási ár köbméterenkint 7 korona és a fatömeg mennyisége annak kitermelése után, de az erdőből való elszállítása előtt lesz a szerződési feltételeknek megfelelően megállapítva.

A részletes árverési és szerződési feltételek a gyergyószentmiklósi m. kir. járási erdőgondnokságnál és Gyergyóújfalv község házában betekinhetők.

Gyergyóújfalv, 1912. évi november hó 25. én.

Bodó Pál,
közbirtokossági elnök.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett
közzöletnek s felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

Szám: 3273—1912. ki.

Felhívás.

Mindazok, a kik az 1913-ik évi ujone állításra mint 1-ső 2-ik és 3. korosztálybeliek vannak felhiva, vagyis akik az 1892-ik 1891. és 1890-ik években születettek kötelezve vannak a városi tanács katonai ügyosztályánál az összeírási jegyzékbe leendő felvétel végett a nélkül, hogy külön szóbeli vagy írásbeli felszólítást várnának és tekintet nélkül arra vajon Csikszereda városi illetőségűek-e vagy sem 8 napon belül de legkésőbb folyó hó végéig személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni ellenkező esetben a mulasztás hátrányos következményeit a védt. 35. §-szerint maguknak tulajdoníthatják.

A törvény 35. §-kéknt szöl:

A legközelebbi ujone állításra felhívott korosztályban álló mindegyik hadköteles tartozik a megelőző év november havában beíratás végett illetőségű községének, avagy állandó tartózkodási helyének előjáróságánál akár írásban, akár személyesen jelentkezni.

A ki ezen jelentkezést, a nélkül, hogy legyőzhetetlen akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, kihágás követ el és 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Csikszereda, 1912. november hó 15.

A városi tanács:

Dr. Ujfalusi Jenő, Jakab Ferenc,
polgarmester. jegyző h.

Szám: 3337—1912. ki.

Pályázati Hirdetmény.

Csikszereda városnál elhalálozás folytán betöltendő I-ső bábai állásra s ennek betöltésével esetleg megüresedő II. bábai állásra pályázatot hirdetek.

Az I-ső bábai állás javadalmazása 300 korona évi fizetés és szabályrendeletileg megengedett díjak.

A II-ik bábai állás javadalmazása 200 korona évi fizetés és szabályrendeletileg engedélyezett díjak.

Szabályszerűleg felszerelt pályázati kérelmek hozzáam f. év december 17-ig beadandók, annál is inkább mert a később beadottakat figyelembe nem veszem.

Csikszereda, 1912. november hó 21.

Dr. Ujfalusi Jenő,
polgarmester.

FIGYELEM!

Megérkeztek a legszebb karácsonyi és ujévi levelező-lapok, emlékkönyvek, fénykép albumok, levelező-lap albumok, mesék-könyvek gyermekjátékok stb. a legjutányosabb árban beszerezhetők

VÁKÁR L. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN, CSIKSZEREDA.

Névjegykártyák a legjutányosabb árban készülnek.

GRAND HOTEL

SAN REMO

NAGY SZÁLLODA
BUDAPEST, VII. Dohány-utca 40.

(Nyár-utca sarok.)

Szolid családi szálloda.

Teljes kényelemmel berendezve. — Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.

Lift, légfűtés, ébresztő óra, hideg-meleg víz minden szobában.

Modern kutépítés.

Uj kutak építését cementgyűrűkkel, súlyesztő rendszerrel s kiszaradt régi kutak lennebb súlyesztést jutányos aron elvállalom.

Nagy Mihály Sándor, 52-

cementárugyár és építési anyagkereskedő Csikszeredában, Kossuth Lajos-u. 48. sz.

LEGTARTÓSABB

huzott drótszalás lámpa
MAGYARSIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36.

8-10

Elvem nagy forgalom és kevés haszon.

ÉRTESÍTÉS. Fehlvom a figyelmeztetést a t. butor- és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáron megtekinteni, hol az összes raktáron levő butorokat, ugymin:

ebédlő-, háló-, szalon- és irodai berendezések, bõrgarnitúrák, diványok és madracok

minden kivitelben és rendkívül nagy választékban, valamint

a legjobb gyártmányu varrógépek, kerékpárok, gramafonok és lemezek melyek igen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elérhetők. Minden tőlem vásárolt varrógépet 6 es 10 évi jótállást vállalok. Varrógepeket 27 forinttól, gramafonokat 20 forinttól és kerékpárokat 55 forinttól fennebb árúsítom. Varrógépek, kerékpárok és gramafonokhoz mindenféle alkatrészek kaphatók. Javításokat a legjutányosabb — árért eszközök jótállás mellett. —

Tisztelettel:

ACKERMANN IGNÁCZ

— Butor- és varrógép nagyraktára. —
Csikszereda, Kossuth-utca 9 szám.
(Lukács Juliska-féle téraplota.)

Ha olcsón és jól akar vásárolni tegyen próbát.

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépkatrészekben, tükbek és varrógépolaiban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, — amelyekben „SINGER“ varrógépek árusítatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelemztetés: Az összes más üzletek által „SINGER“ név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi kezelteték után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartossáiban is messze elmaradnak. 14-52

Törvényesen bejegyzett vétélyeg.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

Oroszlán Menthol Sósorszeszt

a háziszerék királyát.

Kapható 44 fill. 1.40 és 2.20 K eredeti üvegekben.

Főelárúsítás:

KELLER ISTVÁN gyógyszerteráiban
az „ATTILÁHOZ“.

Csikszentmártonban és Tusnádfürdön.

Csusz, köszvény, reuma, szagzagatás, nyilalás, oldalszurás, keresztesontfájás, derékoldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás, vagy léghuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszesz használata által. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, ugy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszagzagatás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség általános gyengeség esetében kincsesel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszesz. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza nátha ha fellép, ugz emlékezzék az Oroszlán Merthol Sósorszeszre, mely a legkittünőbb és legelterjedtebb háziszer. Ezer és ezer más esetekben is kittünó sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszesz használva.

Minden egyes üveghöz bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszesz az emberiség jötevője.

18-52

HALLÓ!

ÉRTESÍTÉS.

HALLÓ!

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárugyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth-Lajos-utca 48. szám alatt nagy építési anyagraktart rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindenemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.

Állandó nagy raktáron van:

Mész darabos és oldott. **Portland-cement** friss és legkittünőbb minőségű. **Gipsz** stakatur és szobrász. **Nád** fűzve stakaturokra és egyéb fák ettakarására. **Valodi aszfalt fedellemez** többféle minőségben. **Kollarit bõrlemez**, mázolás nem igényel, kizarolagos eladása. **Aszfalt elszigetelő lemez** és kauscuk-aszfalt nedves falak és lakások szárazra tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. **Azbeszt pala** igen könnyű és tartós. Teljes fűdéseket elvállalok. **Vasgerendák** bármilyen meret szerint. **Hornyolt cserép** agyagból. **Vakolat kőpor**, Schamotte tüzálló tegla és föld stb., mindenemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRU-GYÁR.

Kutkarikak betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom súlyesztő rendszerrel, nagyobb kutak építését, gőzüzemű berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. **Cement-cserép** többféle színben, betonesővek, hidak és átteresek készítése. **Beton- és műkölepcsők**, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. **Itató és etetővalók** minden nagyságban. — **Blok üres tegla**, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. **Virágvakaz** és talpazatok csinos kivitelben. **Kalyha alátet lemezek**. **Kemeny- és falfedőkövek**. Mindenemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasz beton stb. burkolatok készítése stb. stb. **Nagybani eladásoknál megfelelő engedmeny**. A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendelkezésével feikeresni sziveskedjék.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Ujtusnád és Kézdívásárhely.

Szives támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagy Mihály Sándor építész, Csikszereda.

52-52